

Sygn. akt VIII U 2039/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2019r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2019r. w Gliwicach

sprawy W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej i podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 września 2017r. **nr** (...)

z dnia 28 września 2017r. **nr** (...)

1. zmienia częściowo zaskarżoną decyzję (...) w ten sposób, że stwierdza, iż W. B. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą będąca współnikiem spółki jawnej nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresach od 1.07.2014r. do 5.02.2017r. i od 1.06.2017r., oraz że podstawa wymiaru składek za okres od grudnia 2014r. do sierpnia 2017r. wynosi 0 złotych;

2. w pozostałej części odwołanie oddala.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 2039/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 września 2017r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że W. B., jako współnik spółki jawnej, w okresie od 17 maja 2013r. do 5 lutego 2017r. i od 1 czerwca 2017r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nadto ZUS w decyzji tej określił podstawy wymiaru składek na powyższe ubezpieczenia, za poszczególne miesiące od grudnia 2014r. do sierpnia 2017r.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że W. B. jako wspólnik spółki jawnej zgłosił się w okresie od 17 maja 2013r. do 30 czerwca 2014r., do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz w okresie od 6 lutego 2017r. do 31 maja 2017r., jako osoba prowadząca działalność gospodarczą. Dalej ZUS wskazał, że zgromadzona dokumentacja wskazuje, iż do chwili obecnej, spółka jawna, której wspólnikiem jest odwołujący, do chwili obecnej nie uległa likwidacji, ani też nie zgłoszono jej zawieszenia. W związku z czym, wobec nie posiadania przez niego innego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym oprócz udziałów w spółce oraz prowadzonej działalności gospodarczej, podlega on obowiązkowi podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności zarobkowej.

Kolejną decyzją z 28 września 2017r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe, dla W. B. jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą, wynoszą za luty 2017r. – 2.101,05 zł oraz od marca do maja 2017r. – 2.557,80zł.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że W. B. prowadził w okresie od 17 maja 2013r. do 5 lutego 2017r. i od 1 czerwca 2017r. do nadal, działalność gospodarczą jako wspólnik spółki jawnej. Wobec powyższego brak podstaw do zastosowania wobec niego preferencyjnej stawki ww. kładek w wysokości 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia. W konsekwencji organ rentowy ustalił podstawy wymiaru tych składek we właściwej wysokości.

W odwołaniu od obu powyższych decyzji, po sprecyzowaniu w toku procesu, ubezpieczony wniósł o ich zmianę i ustalenie, że od lipca 2014r. nie podlegał ubezpieczeniom społecznym jako wspólnik spółki jawnej. W uzasadnieniu podkreślił, że w miesiącach: od lipca 2014r., mimo niezgłoszenia formalnego zawieszenia działalności spółki, faktycznie ona nie funkcjonowała. Co więcej już w lipcu 2014r. skierował dokumenty do Sądu Rejestrowego, wraz z wnioskiem o wykreślenie spółki z KRS.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonych decyzjach. Dodatkowo ZUS wnosił o zasądzenie od odwołującego na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił co następuje:

W. B. 17 maja 2013r., zawarł z D. P., umowę spółki jawnej, w ramach której miała być prowadzona działalność handlowa. Spółka została zarejestrowana w KRS pod firmą (...), (...) Spółka Jawna. W kors spółki brak wpisów w zakresie likwidacji, rozwiązaniu lub unieważnienia spółki, czy też o zawieszeniu przez nią działalności. Następnie w okresie od lutego 2017r. ubezpieczony rozpoczął prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Prowadząc działalność zarobkową w ramach ww. spółki, ubezpieczony dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w okresie od 17 maja 2013r. do 30 czerwca 2014r. Następnie od 12 grudnia 2014r., dokonał zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego. Z kolei od 6 lutego 2017r. do 31 maja 2017r., jako wspólnik (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, dla której podstawa wymiaru składek wynosi nie mniej niż 30% minimalnego wynagrodzenia. Ubezpieczony ponadto złożył dokumentację rozliczeniową z wykazaną podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne od stycznia 2014r. do listopada 2014r., z wykazaną podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne od grudnia 2014r. do stycznia 2016r., jak również z wykazaną podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (30% minimalnego wynagrodzenia) i zdrowotne od lutego 2017r. do maja 2017r. Równocześnie do 6 lutego 2017r., tj. do momentu zgłoszenia działalności gospodarczej, nie posiadał innego tytułu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W związku z powyższym organ rentowy wydał w dniu 28 września 2017r. obie zaskarżone decyzje.

W toku procesu Sąd, w oparciu o zeznania świadków ustalił, że ubezpieczony działalność gospodarczą w (...) spółki jawnej (...), (...) Spółka Jawna, prowadził od 17 maja 2013r. do 30 czerwca 2014r. Spółka nie rozwinęła w pełni swojej działalności i nie przynosiła oczekiwanych dochodów. Stało się to źródłem braku porozumienia

pomiędzy wspólnikami. W konsekwencji podjęli oni 17 kwietnia 2014r., uchwałę o jej rozwiązaniu. Biuro rachunkowe prowadzące sprawy księgowe spółki, przygotowało dokumenty do wyrejestrowania spółki jako płatnika podatku VAT. Natomiast 18 czerwca 2014r., odwołujący w imieniu spółki, zgłosił wniosek do Sądu Rejonowego Katowice Wschód w Katowicach Wydziału VIII Gospodarczego KRS o wykreślenie (...) B., (...) Spółka Jawna, z rejestru przedsiębiorców KRS. Od tego momentu spółka nie prowadziła już jakiegokolwiek działalności zarobkowej. Zarządzeniem z 26 czerwca 2014r. Sąd zwrócił powyższy wniosek wobec nieuiszczenia należnych opłat. Kolejny wniosek w tym samym przedmiocie, odwołujący zgłosił w dniu 9 lipca 2014r. Zarządzeniem z 29 września 2014r., Sąd Rejonowy Katowice Wschód w Katowicach VIII Wydział Gospodarczy KRS, zwrócił kolejny wniosek, wobec nieprzedłożenia wniosku o wykreślenie i uchwały o rozwiązaniu spółki, podpisanych przez oboje wspólników.

Równocześnie w oparciu o akta tut. Sądu w sprawie VIII U 121/15, Sąd ustalił, iż (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powstała w roku 2007. Od roku 2011 głównym udziałowcem tej Spółki jest W. B. który posiada 99 udziałów w Spółce o łącznej wartości 49.500 zł. Pozostały jeden udział w Spółce należał początkowo do A. K., a następnie od roku 2014 do B. K. Spółka ma siedzibę w B.. Przez okres 2 – 3 lat Spółka faktycznie nie funkcjonowała. W kwietniu 2014r. Spółka wznowiła swoją działalność. W dniu 27 czerwca 2014r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki, na którym została podjęta między innymi Uchwała Nr 3, na mocy której odwołano z funkcji Prezesa Zarządu Spółki W. B. i do pełnienia tej funkcji powołano P. B. oraz na funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki powołano D. B.. Następnie na mocy Uchwały Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z 1 grudnia 2015r. na Prezesa jednoosobowego Zarządu Spółki został powołany W. B..

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadków A. K. (k.44-45) i D. P. (nagranie od godziny 15.32-15.41, w ramach pomocy prawnej udzielonej przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych), akt sprawy VIII U 121/15, dołączonych do akt niniejszej sprawy.

Równocześnie Sąd pominął przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka D. B., bowiem mimo prawidłowego wezwania jej na rozprawę w celu złożenia zeznań w charakterze świadka, nie stawiała się na termin rozprawy, na który został prawidłowo wezwany. Tym samym Sąd uznał jej nieobecność na rozprawie w dniu 14 lutego 2019r., za nieusprawiedliwioną. Równocześnie Sąd uznał, że zebrane dotychczas dowody są wystarczające i mogące być podstawą ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Na wstępie rozważań należy zauważyć, że postępowanie przed Sądem w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem kontrolnym mającym na celu sprawdzenie prawidłowości decyzji organu rentowego. Zakres rozpoznania sprawy jest wyznaczony zakresem przedmiotowym i podmiotowym zaskarżonej decyzji.

Przedmiotem badania w niniejszej sprawie były 2 decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Mianowicie decyzja nr (...) ustalała okresy podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia dla odwołującego, jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą w (...) spółki jawnej (...), (...) Spółka Jawna. Z kolei decyzja nr (...), określała podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe, dla W. B. jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, której W. B. był prawie wyłącznym udziałowcem.

Nie stanowi zatem przedmiotu rozpoznania kwestia podlegania przez ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym z tytułu działalności gospodarczej w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

W sprawie nie ulega wątpliwości, że W. B. początkowo prowadził 2 niezależne od siebie pozarolnicze działalności gospodarcze, a to w ramach (...) B., (...) Spółka Jawna i dodatkowo w ramach (...) Spółka z ograniczoną

odpowiedzialnością. Niespornym było też, że w okresie od 6 lutego 2017r. do 31 maja 2017r. dokonał on formalnego zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w ramach (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ze wskazaniem preferencyjnej stawki ww. kładek w wysokości 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Przedmiotem sporu było natomiast ustalenie, czy w okresie od 1 lipca 2014r. do 5 lutego 2017r. odwołujący podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w ramach (...) B., (...) Spółka Jawna. Kolejną kwestią sporną pozostaje, czy odwołującemu z tytułu podlegania w okresie od 6 lutego 2017r. do 31 maja 2017r. obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w ramach (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, przysługiwało prawo do zastosowania preferencyjnej stawki ww. kładek w wysokości 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym reguluje ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2019r., poz. 300 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanej dalej ustawą systemową, osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Po myśli art. 8, ust. 6, pkt za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się również wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust.3).

Pojęcie działalności gospodarczej zdefiniowane jest w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 2168 ze zm.). Działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy jest to działalność zarobkowa wymieniona w tych przepisach, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Brzmienie powyższych przepisów oraz utrwalona linia orzecznicza wskazują, że okresem ubezpieczenia osób prowadzących działalność gospodarczą jest przypadający w okresie podlegania obowiązkowi ubezpieczenia okres rzeczywistego prowadzenia tejże działalności (vide: wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1999 r., II UKN 570/98, publik. OSNAPiUS z 2000 r. Nr 13, poz. 518; wyrok SN z dnia 31 marca 2000 r., II UKN 257/99, publik. OSNAPiUS z 2001 r. Nr 18 poz. 564). W razie, gdy nie doszło do rozpoczęcia działalności albo wystąpiły przeszkody uniemożliwiające jej prowadzenie, obowiązek ubezpieczenia nie występuje.

Zgodnie z art. 18a, ust. 1 i 2, pkt 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia (ust. 1). Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do osób, które prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadziły pozarolniczą działalność.

Z kolei jak stanowi art. 18, ust. 8 i 9 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku (ust. 8). Za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio

objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu (ust. 9).

Zdaniem Sądu zebrany materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że odwołujący rzeczywiście od dnia 1 lipca 2014r., nie kontynuował prowadzenia działalności gospodarczej w (...) spółki (...), (...) Spółka Jawna.

Skarżący, W. B. w okresie od 17 maja 2013r. do 30 czerwca 2014r. prowadził działalność gospodarczą w (...) spółki (...), (...) Spółka Jawna. Natomiast po dniu 30 czerwca 2014 roku jakakolwiek działalność tej spółki nie była podejmowana. Sytuacja ta była związana z narastającym brakiem współpracy i w końcu konfliktem pomiędzy wspólnikami, efektem czego było podjęcie decyzji o rozwiązaniu spółki i faktyczne zaprzestanie jej działalności od czerwca 2014r. W tym samym miesiącu, odwołujący, w imieniu spółki zgłosił do Sądu Rejonowego Katowice Wschód w Katowicach Wydziału VIII Gospodarczego KRS wniosek o wykreślenie (...) B., (...) Spółka Jawna, z rejestru przedsiębiorców KRS. Wniosek ten ze względu na uiszczenie stosownych opłat został zwrócony. Podobnie ponowny wniosek z lipca 2014r., został również zwrócony ze względu na nieprzedłożenie stosownych dokumentów z podpisami obojga wspólników. Z kolei z zeznań świadka D. P. wynika jednoznacznie, że wspólnicy nie byli w stanie podjąć choćby próby wzajemnego rozwiązania tego problemu. Nie odpowiadali na kierowaną do siebie wzajemnie korespondencję i nie odpowiadali na próby kontaktów telefonicznych.

Wobec powyższego Sąd uznał, że mimo braku formalnego rozwiązania spółki (...), (...) Spółka Jawna i braku jej wykreślenia z rejestru przedsiębiorców KRS, faktycznie od lipca 2014r., nie funkcjonowała ona, a tym samym nie prowadziła żadnej działalności zarobkowej.

W konsekwencji, wobec ustalenia, że w okresie od 1 lipca 2014r. do 5 lutego 2017r. i od 1 czerwca 2017r. ubezpieczony faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej w (...) spółki (...), (...) Spółka Jawna, Sąd uznał, że działalność ta nie stanowiła tytułu do objęcia go obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia tej działalności gospodarczej o podstawa wymiaru składek wynosiła 0 złotych. Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił decyzję nr (...) i orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku. Oddalił odwołanie w części dotyczącej prowadzenia działalności gospodarczej w okresie poprzedzającym lipiec 2014 roku. Ubezpieczony dopiero w czerwcu 2014 roku ułożył dokumenty w KRS, i należało uznać, że działalność była prowadzona do tego miesiąca.

W okresie od 6 lutego 2017r. do 31 maja 2017r., odwołujący dokonał zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, w ramach (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Wskazując podstawę wymiaru składek w wysokości odpowiadającej 30% minimalnego wynagrodzenia. Okoliczności te nie były kwestionowane przez strony. Nie mógł skorzystać z preferencyjnej stawki, ponieważ nie został spełniony warunek z art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, skoro wcześniej podlegał ubezpieczeniu społecznemu jako osoba prowadząca działalność gospodarczą od 17 maja 2013 roku. Ponadto działalność spółki (...) była prowadzona od 2007 roku.

Należało zatem uznać, że w tym okresie odwołujący posiada obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, w wysokości nie niższej niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

W związku z powyższym Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w punkcie drugim orzeczenia orzekł o oddaleniu odwołania od decyzji nr (...).

(-) SSO Teresa Kalinka